

Mentale arbeidsbelasting

RI&E en plan van aanpak

BRANDWEER

Amsterdam-Amstelland

Context

Mentale arbeidsbelasting, ook wel psychosociale arbeidsbelasting (PSA) genoemd is een risico voor brandweerpersoneel. Dit risico is opgenomen in de branche RI&E van Brandweer Nederland.

BAA hanteert de branche RI&E incl. plan van aanpak (PvA) en is zeer recent geactualiseerd. In bijgevoegde recentste PvA worden alle huidige en de nog te nemen beheersmaatregelen opgenomen.

Beheersmaatregelen voor mentale arbeidsbelasting/psychosociale arbeidsbelasting van brandweerpersoneel is vertaald in het bijgevoegde plan van aanpak.

Bovenliggend aan de RI&E ligt een actueel Arbeidsomstandighedenbeleid en een gezondheidsbeleid.

RI&E mentale arbeidsbelasting BAA

6. Risico Inventarisatie

Gevaren		Barrières/beheerst			Basisrisicofactor	Risicoberekening				Fasen	
Thema	Groep	Techniek	Organisatie	Gedrag		W	B	E	Risico	Huidig	Gewenst
Psychosociale arbeidsbelasting	Mentale belasting	Ja	Deels	Nee	6 Organisatie/cultureel	6	10	6	Zeer hoog	1	3
Leren en verbeteren	Mentale belasting	Ja	Deels	Nee	5 Organisatie/procedureel	3	6	3	Midden	2	3

BRANDWEER

Amsterdam-Amstelland

Plan van aanpak mentale arbeidsbelasting BAA

7. Plan van Aanpak

Het plan van aanpak wordt aangemaakt na vaststelling van de inventarisatie en thema's.

Gevaren	Resultaten RI&E			Plan van Aanpak			
	Risico	Huidige fase	Gewenste fase	Maatregel	Termijn	Actie verantwoordelijke	Risicoreductie na uitvoering maatregel
Psychosociale arbeidsbelasting	Zeet hoog	1	3	Ga in gesprek met de verantwoordelijke meldkamer m.b.t. wijze van communicatie en triage.	Binnen drie maanden		Laag
Psychosociale arbeidsbelasting	Zeet hoog	1	3	Geef meer aandacht voor de debriefing en nazorg na traumatische gebeurtenissen. Met name het stuk na de 1 ^e drie weken na de gebeurtenis. Ondersteun leidinggevende nog meer bij het herkennen en erkennen van signalen door het continueren van de huidige programma's. Evalueer de huidige manier van werken en raadpleeg een verdiepend onderzoek op het gebied van PSA voor meer actiemaatregelen.	Binnen drie maanden		Laag
Psychosociale arbeidsbelasting	Zeet hoog	1	3	Kijk naar de mogelijkheden van registratie en roulatie m.b.t. de inzetnummering van manschappen (1 t/m 4). Bepaal aan de hand van statistiek de inzetnummer per incident en voer dit als preventieve maatregel door.	Binnen zes maanden		Gemiddeld
Psychosociale arbeidsbelasting	Zeet hoog	1	3	Zorg voor meer open gesprekken rondom het onderwerp PTSS en psychische klachten. Er is meer behoefte om hier vaker over te praten.	Binnen drie maanden		Hoog

Psychosociale arbeidsbelasting	Zeer hoog	1	3	Herzie het werving- en selectiebeleid en houdt rekening met het aspect mentale weerbaarheid. Dit zal geïntegreerd moeten worden in het opleidingsprogramma. Raadpleeg deskundigen zoals een A&O'er om te kijken naar preventieve maatregelen in de huidige leer- en lesstof. Dit onderwerp dient ook op de landelijke agenda te komen.	Binnen zes maanden		Laag
Psychosociale arbeidsbelasting	Zeer hoog	1	3	Zorg voor voldoende hersteltijd door een goede en efficiënte roostering toe te passen. Voorwaarde hierbij is voldoende bezetting van de posten en flexibiliteit (flexibele schil). Kijk naar de mogelijkheden van wervingscampagnes om voldoende manschappen te hebben. Hanteer de regel verlof is verlof.	Binnen zes maanden		Gemiddeld
Psychosociale arbeidsbelasting	Zeer hoog	1	3	Zorg voor een open en transparante cultuur door meer de dialoog aan te gaan. Informeer en communiceer met elkaar over nieuwe ontwikkelingen t.b.v. de repressieve inzet, wijze van organisatie en overige veranderingen. Door vroeg een ieder te betrekken en op juiste wijze te communiceren kan veel onvrede en stresservaring/onwetendheid worden voorkomen. Neem standaard in ieder traject/project het onderdeel communicatie op.	Binnen zes maanden		Gemiddeld

BRANDWEER

Amsterdam-Amstelland

Psychosociale arbeidsbelasting	Zeer hoog	1	3	Kijk goed naar de benodigde competenties per functie en stel deze vast, met name voor bevelvoerders. Stel duidelijke functieomschrijvingen op met daarin taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden en bepaal welke competenties en vaardigheden noodzakelijk zijn. Hanteer vervolgens een programma waarbij een competentiematrix gehanteerd en getoetst wordt. Dit dient als uitgangspunt genomen te worden bij het selecteren, werven en opleiden van bevelvoerders.	Binnen zes maanden		Gemiddeld
Psychosociale arbeidsbelasting	Zeer hoog	1	3	Hanteer duidelijke gedragsnormen- en waarden. Stel hiervoor een project op volledig gericht op het voorkomen en bestrijden van ongewenste omgangsvormen in de vorm van een gedragscode. Communiceer en implementeer dit en zorg voor een goed meldpunt, opvang van melders en opvolging. Hanteer een strak sanctiebeleid indien men de grenzen overtreed.	Binnen drie maanden		Laag
Psychosociale arbeidsbelasting	Zeer hoog	1	3	Kijk naar de veranderingen en verschuivingen van het type en ernst van de inzetten (met name medisch gericht) en maak dit onderdeel belangrijker binnen de opleidingsprogramma's (vakbekwaamheid). Zodat men voldoende is voorbereid op opvang, hulpverlening en verwerking.	Binnen zes maanden		Laag
Psychosociale arbeidsbelasting	Zeer hoog	1	3	Voer een verdiepend onderzoek uit naar PSA middels het JDR-model voor de gehele organisatie. Laat dit onderzoek door een gecertificeerde A&O'er uitvoeren en stel samen vooraf een duidelijk project samen. Op basis van dit onderzoek kunnen aanvullende maatregelen bepaald en getroffen worden.	Binnen drie maanden		Laag

BRANDWEER

Amsterdam-Amstelland

Georganiseerd bij BAA

- Veiligheidskundigen/preventiemedewerkers (deskundigen > Arbowet)
- Bedrijfsmaatschappelijk werk
- Team Collegiale Ondersteuning (TCO)
- Life Style Coach
- Preventief spreekuur Arbodienst
- Psychosociale opvang (ARQ)
- INUKA coaching
- Verwantenavond
- Yoga oefeningen/trainingen
- Mentale veerkracht trainingen

BRANDWEER

Amsterdam-Amstelland